

คู่มือการปฏิบัติงาน
ตำแหน่งครู

นางสาวบุญเชิญ ดีเด่น
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านน่าน้ำพุ
สังกัดกองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
องค์การบริหารส่วนตำบลไร่โคก

คำนำ

การจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานของครู ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านน้ำพุ กองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม องค์การบริหารส่วนตำบลไรโคก เนื่องจากศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจัดการศึกษาและการให้บริการใน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเป็นสถานศึกษาที่ให้การอบรมเลี้ยงดู และการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ที่สนองต่อธรรมชาติและพัฒนาการตามวัยของเด็กแต่ละคนให้เต็มตามศักยภาพ ภายใต้บริบทสังคมและวัฒนธรรมที่เด็กอาศัยอยู่ ด้วยความรักความเอื้ออาทรและความเข้าใจของทุกคนเพื่อสร้างรากฐานคุณภาพชีวิตให้เด็กพัฒนาไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เกิดคุณค่าต่อตนเอง ครอบครัว ชุมชน สังคมและประเทศชาติ จัดประสบการณ์ และส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้ให้เด็กเล็กได้รับการพัฒนาทั้งด้าน ร่างกายอารมณ์จิตใจ สังคม และสติปัญญาที่เหมาะสมตามวัยตามศักยภาพ ของเด็กแต่ละคน โดยระยะเวลา การจัดการเรียนรู้และแนวทางการจัดการเรียนรู้ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จึงต้องดำเนินการ อย่างต่อเนื่องและเหมาะสม เพื่อให้เด็กเล็กได้รับการศึกษาและมีพัฒนาการที่เหมาะสมตามวัยต่อไป

นางสาวบุญเชิญ ดีเด่น

ครู

สารบัญ

คำนำ	
สารบัญ	
บทที่	หน้า
บทนำ	
- ความเป็นมาและความสำคัญ	๑
- วัตถุประสงค์	๑
- ขอบเขตของคู่มือปฏิบัติงาน	๑
- โครงสร้างและหน้าที่ความรับผิดชอบ	
- บทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของตำแหน่ง	๒

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญ

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านนาป่า สังกัดกองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม มีภาระหน้าที่เกี่ยวกับ งานจัดการศึกษาในระดับปฐมวัยซึ่งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเป็นการจัดการศึกษาตามอัธยาศัย เป็นการแบ่งเบาภาระของผู้ปกครอง โดยครูที่ทำการจัดการศึกษาปฐมวัยเป็นการจัดการอบรมเลี้ยงดูและส่งเสริม กระบวนการเรียนรู้ที่สนองต่อธรรมชาติและพัฒนาการของเด็ก ให้เด็กมีพัฒนาการทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาที่เหมาะสมกับวัย ความสามารถและความแตกต่างระหว่างบุคคล เป็นการสร้างรากฐานชีวิตให้เด็กพัฒนาไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ มีคุณค่าต่อตนเองและสังคม พร้อมเรียนรู้ในระดับต่อไปแล้ว ยังมีการจัดกิจกรรมที่หลากหลายให้กับเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้เรียนรู้ไม่รู้สึกรู้สึกร่วมกันทั้งมี การสอดแทรกระเบียบวินัยต่างๆ รวมทั้งปลูกฝังให้เด็กรักท้องถิ่น ความเป็นบริบทของท้องถิ่น ประเพณี วัฒนธรรมต่างๆซึ่งการจะทำหน้าที่ของครูต้องมีความรู้ความเข้าใจงานในหน้าที่ที่รับผิดชอบตามขอบเขต มาตรฐานกำหนดของตำแหน่ง

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติราชการให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด
๒. เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานทราบและเข้าใจว่าควรทำอะไรก่อนและหลัง
๓. เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานทราบว่าควรปฏิบัติงานอย่างไร เมื่อใด กับใคร
๔. เพื่อให้การปฏิบัติงานสอดคล้องกับนโยบาย วิสัยทัศน์ ภารกิจ และเป้าหมายขององค์กร
๕. เพื่อให้ผู้บริหารติดตามงานได้ทุกขั้นตอน
๖. เพื่อเป็นเครื่องมือในการประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการปฏิบัติงาน
๗. เพื่อเป็นเครื่องมือในการตรวจสอบการปฏิบัติงาน

ขอบเขตของงาน

๑. ส่งเสริมพัฒนาการเด็กให้ครบและพร้อมทั้ง ๔ ด้าน คือ ด้านร่างกาย สังคม อารมณ์จิตใจและสติปัญญา โดยใช้วิธีบูรณาการผ่านการเล่น ตามพัฒนาการแต่ละช่วงอายุ วุฒิภาวะ ความพร้อมของเด็กความแตกต่างระหว่างบุคคล

๒. จัดหาสื่อการเรียนรู้และแหล่งเรียนรู้ ของเล่น ที่เหมาะสมกับเด็กเพื่อเสริมพัฒนาการ ๓. ประสานความร่วมมือระหว่าง ครอบครัว ประชาชน ชุมชน วัด ผู้ปกครอง ในการส่งเสริม พัฒนาการเด็ก

๔. ส่งเสริมให้เด็กมีระเบียบวินัยเรียนรู้วัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่นและภูมิปัญญาท้องถิ่น

๕. อบรมเลี้ยงดูให้ถูกสุขลักษณะได้รับอาหาร นมที่สะอาดมีคุณภาพ การนอนหลับพักผ่อนเน้นความปลอดภัยของเด็ก

๖. ส่งเสริมทักษะทางด้านภาษาความคิดสร้างสรรค์คุณธรรม จริยธรรม ให้แก่เด็ก

บทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของตำแหน่ง

มีหน้าที่และความรับผิดชอบหลักในการจัดการเรียนการสอนส่งเสริมการเรียนรู้บริหารจัดการชั้นเรียน พัฒนาผู้เรียน อบรมบ่มนิสัยให้ผู้เรียนมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ปฏิบัติงานทางวิชาการของสถานศึกษา ประสานความร่วมมือกับผู้ปกครอง บุคคลในชุมชนและหรือสถาน ประกอบการ เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียน การบริการสังคมด้านวิชาการ พัฒนาตนเองและวิชาชีพ และปฏิบัติงานชั้นตามที่ได้รับมอบหมาย โดยมีลักษณะงานที่ปฏิบัติในด้านต่าง ๆ ดังนี้

๑. ด้านการจัดการเรียนการสอน

๑.๑ สร้างและหรือพัฒนาหลักสูตร โดยจัดทำรายวิชาและหน่วยการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับ มาตรฐาน การเรียนรู้ และตัวชี้วัดหรือผลการเรียนรู้ตามหลักสูตร

๑.๒ ออกแบบการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ คุณลักษณะ ประจำวิชา คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และสมรรถนะที่สำคัญตามหลักสูตร

๑.๓ จัดกิจกรรมการเรียนรู้ อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ และส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยวิธีการที่ หลากหลาย โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

๑.๔ สร้างและหรือพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี และแหล่งเรียนรู้ที่สอดคล้องกับกิจกรรม การเรียนรู้

๑.๕ วัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่หลากหลาย เหมาะสม และสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดและจุดประสงค์การเรียนรู้

๑.๖ ศึกษา วิเคราะห์ สังเคราะห์ และหรือวิจัยเพื่อแก้ปัญหาหรือพัฒนาการเรียนรู้ที่ส่งผลต่อ คุณภาพผู้เรียน

๒. ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน

๒.๑ สร้างบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้ กระบวนการคิด ทักษะชีวิต และพัฒนาผู้เรียนเสริมแรง ให้ ผู้เรียนมีความมั่นใจในการพัฒนาตนเองเต็มตามศักยภาพ เกิดแรงบันดาลใจ มีความสุข มีความปลอดภัย และ การเปลี่ยนแปลงในทางที่ดี โดยมุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของผู้เรียนและผู้ที่เกี่ยวข้อง

๒.๒ ดำเนินการตามระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนโดยใช้ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับผู้เรียนรายบุคคล และประสานความร่วมมือกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาผู้เรียน

๒.๓ อบรมบ่มนิสัยให้ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และค่านิยมที่ดี งาม

๒.๔ จัดทำข้อมูลสารสนเทศ เอกสารประจำชั้นนักเรียนหรือเอกสารประจำวิชา เพื่อใช้ในการส่งเสริม สนับสนุนการเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

๓. ด้านการพัฒนาตนเองและวิชาชีพ

๓.๑ จัดทำแผนพัฒนาตนเอง และดำเนินการตามแผนอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

๓.๒ มีส่วนร่วมและหรือเป็นผู้นำทางวิชาการในชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

๓.๓ นำความรู้ ความสามารถ ทักษะที่ได้จากการพัฒนาตนเองและวิชาชีพ มาพัฒนานวัตกรรม การจัดการเรียนรู้ที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียน

วินัย คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ

มีวินัย คุณธรรม จริยธรรม ประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มีจิตวิญญาณความเป็นครู มีจิตสำนึกความรับผิดชอบต่อในวิชาชีพครู และมีจรรยาบรรณของอาชีพ